

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

Articulus IV. Quomodo Angeli cognoscant materialia & singularia?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

quam perfecta intelligibilitas in Angelo superiori cognita.

Secundò. Si inferior Angelus intensivè comprehendit superiorem, non esset ratio, cur non etiam intensivè comprehenderet species ipsius; sed has non comprehendit intensivè: ergo minor probatur. Angelus superior uti habet species universales, ita & perfectiores, quàm Angelus inferior: ergo Angelus inferior illas intensivè non comprehendit.

11. Secunda pars probatur: ad extensivam comprehensionem sufficit, ut nihil quidditatis sit in re cognita, quod lateat cognoscentem; sed hoc modo Angelus inferior potest cognoscere superiorem; habet quippe speciem quidditativam, quàm simul & Angeli superioris essentiam, & omnia, quæ in ipsa vel formaliter vel eminenter continentur, inveniuntur. Faver Autoritas S. D. in 2. contr. generis. c. 99. dicentis, quòd *intellectus Angeli habet virtutem comprehendendi omnes species & differentias omnes*. Quod cum in inferiori Angelo non possit accipi de comprehensione intensiva Angeli superioris juxta præallegatos textus, solum de extensiva comprehensione potest intelligi.

§. III.

Solvuntur objectiones.

12. Objectiones primò. Illa cognitio est comprehensiva, quàm videtur, quidquid in objecto continetur; sed Angelus inferior sic videt superiorem; aliàs quippe nec quidditativè amplius ipsum cognosceret: ergo etiam comprehensivè illum cognoscit.

Confirmatur. Si quæ creatura videret omnia, quæ formaliter & eminenter continentur in DEO, DEUM, ejusque omnipotentiam etiam intensivè comprehenderet: ergo si Angelus intuitivè cognoscit omnes rationes, quæ sunt formaliter aut eminenter in Angelo superiori, etiam intensivè illum comprehendit.

Respondeo, distinguendo majorem, quàm videtur quidquid in objecto continetur cognitione adæquante cognoscibilitatem objecti, concedo, non adæquante, nego, & pariter distinctà minore nego consequentiam.

Ad confirmationem, nego consequentiam & pariter. Quia si quæ creatura in DEO videret omnia possibilia, ipsamet essentia & omnipotentia Divina esset medium: cognitum repræsentans illa: non autem potest ex se ipsa ostendere omnes effectus, nisi simul se exhibeat cum omni virtute & claritate, quàm in se ipsa habet, prout in Tract. de Vis. dictum. Atqui species inferioris Angeli

repræsentant perfectiones Angeli superioris secundum modum essendi & intelligendi, non quem habet Angelus superior, sed inferior, nec proinde adæquant ipsius cognoscibilitatem.

Objic. secundò. Angelus suas species comprehendit intensivè; ergo etiam intensivè comprehendit speciem repræsentativam Angeli superioris. Atqui species Angeli in esse repræsentativo est ipse Angelus: ergo Angelus inferior etiam intensivè comprehendit Angelum superiorem.

Respondeo distinguendo consequens: ergo Angelus intensivè comprehendit speciem repræsentativam Angeli superioris juxta gradum & proportionem immaterialitatis, quàm habet cum sua essentia, concedo, juxta improportionem, quàm habet cum immaterialitate Angeli superioris, nego, similiter distinguo subsumptum. Species quidditativa Angeli est ipse Angelus, in eodem gradu specifico immaterialitatis, nego, in minori. concedo subsumptum, & nego consequentiam.

Objic. tertid. Angelus inferior non potest comprehendere superiorem, nisi comprehendat etiam species ipsius intelligibiles, sed has non potest comprehendere: ergo nec Angelum superiorem. Major est S. D. q. 16. de malo. a. 8. ubi habet. *Vnusquisque intellectus aliter se habet ad species intelligibiles superioris intellectus, & aliter ad species inferioris intellectus: nam species intelligibiles superioris intellectus sunt universales, & ideo non possunt comprehendere per species intelligibiles inferioris intellectus.*

Respondeo distinguendo minorem. Non potest comprehendere intensivè, concedo, extensivè, nego minorem, & sic distinctò consequente, nego consequentiam. Nec alio sensu loquitur S. D., quàm de comprehensione rigorosè & intensivè accepta.

Sequitur ex dictis primò. Inferiores Angelos à superioribus etiam intensivè comprehendit, quia in modo intelligendi non tantum adæquant, sed excedunt perfectionem inferioris Angeli.

Sequitur secundò. Confortationem & illuminationem superioris Angeli nihil conducere ad conferendam Angelo inferiori intensivam comprehensionem, quia, ut optimè arguit Illustrissimus Reding, illa illuminatio Angeli superioris non communicat inferiori aliquod lumen & claritatem intrinsecam, quàm immutetur ipse connaturalis modus cognoscendi: ergo adhuc cognoscit superiorem Angelum juxta proprium & inferiorem modum cognoscendi, nec proinde intensivè illum comprehendit.

ARTICULUS IV.

Quomodo Angeli cognoscant materialia & singularia?

SUMMARIUM.

1. Angelorum cognitioni subsunt materialia & singularia.
2. Ad quam sufficit species, quàm naturam specificam cognoscunt.
3. Quomodo materialia sint intra proportionatum objectum Angeli?
4. Non sequitur, naturaliter cognosci futura contingentia.
5. Neque species habere infinitam virtutem representandi.

§. I. De-

§. I.

Defenditur cognitio omnium singularium per speciem representativam totius naturae.

1. Certum est, quod Angelus cognoscat materialia & singularia, ut enim discurrit S. D. q. 57. a. 2. fide certum est, hæc inferiora administrari per Angelos, cum omnes sint *administratio Spiritus Hebr. i.* non autem possent administrari, nisi Angeli haberent notitiam singularium, siquidem providentia est de singularibus. Præterea homo cognoscit singularia & materialia, idque est de perfectione cognitionis: ergo multò magis illa cognoscit Angelus. Disceptatur tamen inter Scotistas & Thomistas, an Angelus ad cognoscenda singularia, eorumque proprietates & accidentia indigeat speciebus distinctis, vel utrum eadem specie, quâ Angelus cognoscit naturam specificam, attingat quoque singularia, eorumque proprietates & accidentia? Et prior quidem sententia Scoto, posterior D. Thomæ placuit. Cum quo sit.

2. CONCLUSIO. *Angelus per speciem, quâ totam naturam specificam intelligit, etiam directè cognoscit omnia singularia, eorumque proprietates & accidentia.* Ultramque doctrinam tradit S. D. hic a. 2. in c. & quodlib. 7. a. 3. ad 2.

Probatur primò. Magis inter se distant distinctæ naturæ, quàm individua ejusdem naturæ: sed Angelica species propter suam universalitatem repræsentat plures quidditates & naturas: ergo multò magis repræsentat plura individua ejusdem naturæ.

Secundò. Species Angelica non est à rebus accepta, sed ad imitationem suæ ideæ à DEO infusa: ergo directè repræsentat singularia. Consequenter probatur. Quia participatio Divinæ ideæ imitatur perfectionem ipsius: sed de perfectione Divinæ ideæ est, ut directè repræsentet singularia: ergo.

Tertiò. Ideo species humanæ cognitionis directè solum repræsentant naturam universalem, quia sunt à singularibus abstractæ: ergo à contrario species Angelicæ, quia non sunt abstractæ, sed infusæ, directè repræsentant singularia.

Quartò. Si species Angeli repræsentans naturam, non etiam repræsentaret singularia, Angelus non haberet intuitivam & perfectam cognitionem naturæ: quia cognitio universalium est abstractiva & infusa. At consequens non est conveniens perfectioni intellectus Angelici: ergo.

§. II.

Solvuntur objectiones.

1. Obijcies primò. Illud ab Angelo directè non cognoscitur, quod est extra objectum proportionatum ipsius: sed singularia & materialia sunt extra objectum proportionatum ipsius: ergo. Minor probatur. Res materiales sunt extra proportionatum objectum potentie totaliter inde-

pendentis à materia, siquidem inter materiale & immateriale nulla est proportio: sed intellectus Angelicus est totaliter independens à materia: ergo.

Respondeo, præterquam, quòd hoc argumentum nimium probet, quòd videlicet nec DEUS cognosceret singularia & materialia, distinguendo minorem, entia materialia & singularia in esse rei materialiter spectata, & secundum modum essendi, quem in seipsis habent, sunt extra objectum proportionatum, concedo, in esse objecti formaliter & secundum modum essendi, quem habent in specie infusa. nego. Item inter ens materiale & immateriale nulla est proportio, in esse rei, transeat, in esse objecti, nego.

Inquies. Ergo Angelus non cognoscit materialia secundum esse proprium ipsorum, sed tantum secundum esse ideale, quod habent in intellectu & specie.

Respondeo ly *secundum* accipiendo ex parte medii, concedo, nam & ipsa materialia continguntur in esse intelligibili cum intellectu Angelico modo spirituali secundum modum intelligendi Angelo proprium: ly *secundum* accipiendo ex parte objecti, nego: neque enim Angelus speciem rei materialis, sed per speciem rem ipsam materialem, ut in se est, intelligit.

Obijcies secundò. Sequeretur, quòd Angelus naturaliter cognosceret futura contingentia, sed hoc est contra doctrinam sequentis Articuli: ergo. Sequela probatur. Illa Angelus naturaliter cognoscit, quorum duratio per species ab initio creationis infusa ipsi repræsentatur: sed rerum omnium singularium, ad quæ & contingentium duratio ipsi per species infusa repræsentatur: ergo.

Respondeo negando sequelam, ejusque probationem distingo: quorum duratio repræsentatur in actu secundo & exercito, concedo, in actu signato & quasi in actu primo, sic nego majorem, sed rerum omnium singularium duratio repræsentatur in actu signato & primo, concedo, in actu secundo & exercito, nego minorem & consequentem.

Obijcies tertiò. Si species Angelicæ omnia individua alicujus naturæ repræsentarent, essent infinita perfectionis; & consequens implicat: ergo & antecedens. Sequela probatur. Volle repræsentare infinita individua dicitur in finitum virtutem: sed intra eandem naturam specificam possibile sunt infinita individua, eaque per species Angelicas repræsentarentur: ergo deberent esse infinita virtutis.

Respondeo, negando sequelam, & majorem probationis: nam ad repræsentanda objecta categorematicè infinita, qualia sunt singularia cujuslibet naturæ, non requiritur virtus aut species infinita, velut patet in scientia Christi sese actu extendente ad omnes cogitationes Beatorum in omnem æternitatem. Adde, quòd Angeli non cognoscunt singularia, nisi cum existant ut art. seq.